

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002413

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безуглова Валерія Дмитрівна

2. Valeriia D. Bezuglova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7124-0923

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 054

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 06-08-2025

Спеціальність за освітою: Дошкільна освіта

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 9610

**Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 40787802

**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 40787802

**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 04.51.54

**Тема дисертації:**

1. Соціальні медіа як інструмент комунікації з громадськістю у кризових ситуаціях
2. Social media as a tool for communication with the public in crisis situations

**Реферат:**

1. Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню та емпіричній верифікації механізмів використання соціальних медіа у кризових комунікаціях з громадськістю. Актуальність теми зумовлена кардинальною зміною формату комунікації між органами влади та громадськістю завдяки розвитку інформаційно-комунікативних технологій. Соціальні медіа, забезпечуючи максимальне охоплення, персоніфіковані контакти та двосторонню взаємодію, є важливим комунікативним ресурсом для мінімізації негативних наслідків криз та адаптації до змін. У теоретичній частині дисертаційного дослідження визначено сутність та етапи інституційного становлення комунікації з громадськістю, її структуру та функції, а також специфіку здійснення в кризових ситуаціях. Проведено порівняльний аналіз моделей комунікації та означено тенденції їх зміни. На основі систематизації підходів соціальні медіа концептуалізовано як віртуальний медіапростір з асиметричним типом зв'язності. В їх структурі виокремлено соціальну взаємодію, контент, засоби комунікації та Інтернет-зв'язок. У межах структурного підходу виокремлено рівні комунікативної взаємодії, що дозволяє враховувати інтереси кожного індивіда. Виокремлено специфічні ознаки кризових комунікацій

відповідно до етапів кризи, фаз перебігу, типів реакцій та принципів, що дає змогу простежити взаємозалежність дій комунікантів і реакцій комунікаторів. Схарактеризовано переваги та недоліки наявних моделей кризових комунікацій, відстежено їх генезу та зміни, враховуючи перехід від традиційних ЗМІ до цифрових засобів та трансформацію риторики «влада-громадськість» у бік партнерства. Аналітичний розділ присвячено загальній характеристиці підходів до визначення соціальних медіа, типологізації їх різновидів, з'ясуванню функціональних можливостей та обґрунтуванню механізму оцінювання ефективності кризової комунікації влади з громадськістю. Удосконалено систематизацію видів соціальних медіа за соціальним призначенням, функціональними можливостями, комунікативними стратегіями, характером використання й доступності, що уможливило окреслення провідних функцій та доповнення їх новими, як-от орієнтація на міжнародну політичну арену, гейміфікація, збереження історичної пам'яті, здатність до краудсорсингу. Обґрунтовано доцільність соціологічного моніторингу як засобу покращення результативності кризової комунікації та побудовано графічну модель механізму його реалізації. Емпіричний розділ дисертації містить узагальнення результатів авторських соціологічних досліджень. Метод онлайн-анкетування дозволив визначити тенденції зміни звичок Інтернет-комунікації української молоді в довоєнний період та в умовах повномасштабної війни. Застосування методу експертних оцінок уможливило узагальнення досвіду компетентних осіб для побудови та верифікації моделі використання соціальних медіа у кризовій комунікації влади, а також оцінювання їх ефективності. Метод ситуативного аналізу дозволив виокремити й проаналізувати унікальні соціальні практики використання соціальних медіа як інструменту кризових комунікацій, зокрема в умовах війни.

2. The dissertation is devoted to the theoretical substantiation and empirical verification of the mechanisms of using social media in crisis communications with the public. The relevance of the topic is due to the radical change in the format of communication between government agencies and the public due to the development of information and communication technologies. Social media, providing maximum coverage, personalized contacts and two-way interaction, is an important communication resource for minimizing the negative consequences of crises and adapting to changes. The theoretical part of the dissertation research defines the essence and stages of the institutional formation of public communication, its structure and functions, as well as the specifics of its implementation in crisis situations. A comparative analysis of communication models is conducted and trends in their change are identified. Based on the systematization of approaches, social media is conceptualized as a virtual media space with an asymmetric type of connectivity. In their structure, social interaction, content, means of communication and Internet communication are distinguished. Within the framework of the structural approach, levels of communicative interaction are distinguished, which allows taking into account the interests of each individual. Specific features of crisis communications are distinguished according to the stages of the crisis, phases of the course, types of reactions and principles, which makes it possible to trace the interdependence of the actions of communicators and the reactions of communicators. The advantages and disadvantages of existing models of crisis communications are characterized, their genesis and changes are traced, taking into account the transition from traditional media to digital means and the transformation of the rhetoric of "government-public" towards partnership. The analytical section is devoted to the general characteristics of approaches to defining social media, typology of their varieties, clarification of functional capabilities and justification of the mechanism for assessing the effectiveness of crisis communication between the government and the public. The systematization of types of social media by social purpose, functionality, communication strategies, nature of use and accessibility has been improved, which made it possible to outline the leading functions and supplement them with new ones, such as orientation to the international political arena, gamification, preservation of historical memory, and the ability to crowdsourcing. The feasibility of sociological monitoring as a means of improving the effectiveness of crisis communication has been substantiated and a graphic model of the mechanism of its implementation has been built. The empirical section of the dissertation contains a generalization of the results of the author's sociological research. The online questionnaire method allowed us to determine the trends in changing the habits of Internet communication of Ukrainian youth in the pre-war period and in conditions of full-scale war. The application of the expert assessment method made it possible to generalize the experience of

competent persons to build and verify a model of using social media in crisis communication of the authorities, as well as to assess their effectiveness. The method of situational analysis allowed us to identify and analyze unique social practices of using social media as a tool for crisis communications, particularly in times of war.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Безуглова В. Місце і роль віртуальних соціальних мереж у здійсненні кризових комунікацій: аналіз соціальних практик. Габітус : наук. журнал. Одеса : Причорноморський наук.-дослід. ін-т економіки та інновацій, 2022. № 41. С. 38–46.
- Безуглова В., Калашнікова Л. Проблеми структурно-функціонального аналізу комунікативного потенціалу соціальних онлайн-мереж. Габітус : наук. журнал. Одеса : Причорноморський наук.-дослід. ін-т економіки та інновацій, 2022. № 39. С. 43–48.
- Безуглова В., Калашнікова Л., Черноус Л. Мобільні додатки як інструменти кризових комунікацій: ефективність використання в умовах війни. Актуальні проблеми філософії та соціології: наук. фах. вид. Одеса : Гельветика, 2024. № 48. С. 127–134.
- Калашнікова Л., Безуглова В. Соціологічний моніторинг ефективності комунікації у системі «влада-громадськість» в умовах війни: від теорії до практики. Грані: наук.-теорет. і громад.-політ. альм. / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Центр соц.-політ. дослідж. Дніпро: Грані, 2024. Т. 27. № 6. С. 71–76 .
- Безуглова В. Соціальні медіа як елемент кризової комунікації в умовах пандемії та повномасштабної війни. Інформаційне суспільство і Природа у фокусі соціологічної аналітики: колективна монографія / за наук. ред. д. соц. н., проф. А. Лобанової, д. соц. н., проф. Л. Калашнікової, к. соц. н., доц. І. Грабовець. Київ : Вид-во «Каравела», 2023. С. 174–214.

**Наукова (науково-технічна) продукція:** методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

**Соціально-економічна спрямованість:** теоретичне обґрунтування та емпірична верифікація механізмів використання соціальних медіа у кризових комунікаціях з громадськістю

### **Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

### **Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

### **Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Калашнікова Людмила Володимирівна
2. Liudmyla V. Kalashnikova

**Кваліфікація:** д. соц. н., професор, 22.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9573-5955

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 40787802

**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

### **Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Болотова Вікторія Олександрівна

2. Viktoriia O. Bolotova

**Кваліфікація:** к.соц.н., доц., 22.00.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2123-9777

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**Код за ЄДРПОУ:** 02071205

**Місцезнаходження:** майдан Свободи, 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сусська Ольга Олександрівна

2. Olha O. Susska

**Кваліфікація:** д. соц. н., професор, 22.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9620-1859

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Киево-Могилянська академія"

**Код за ЄДРПОУ:** 16459396

**Місцезнаходження:** вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

## Ідентифікатор ROR:

### Рецензенти

#### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобанова Алла Степанівна
2. Alla S. Lobanova

**Кваліфікація:** д.соц.н., професор, 22.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3852-2675

#### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 40787802

**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

## Ідентифікатор ROR:

#### Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грабовець Ірина Володимирівна
2. Iryna V. Hrabovets

**Кваліфікація:** к.соц.н., доцент, 22.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0704-4167

#### Додаткова інформація:

**Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 40787802

**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

## Ідентифікатор ROR:

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Білоконенко Людмила Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Білоконенко Людмила Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

Данченко Тетяна Сергіївна

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна